

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 3

PROTOKOLL
2006-10-05
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 7
Mål nr Ö 8737-05
Rotel 3

Sid 1 (5)

RÄTTEN

F.d. hovrättslagmannen Ann-Christine Zachrisson samt hovrättsråden Petra Lundh och Marianne Wasteson, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

KLAGANDE

Jyckeberga HB, 916636-6287
Jyckeberga, Odensala
195 92 Märsta

Ställföreträdare:
Krister ~~██████████~~
samma adress

MOTPART

Skatteverket
Obeståndsenheten
171 94 Solna

SAKEN

Konkurskostnader

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sollentuna tingsrätts beslut den 31 oktober 2005 i mål K 368-05

Bakgrund

I januari 2005 ansökte staten genom Kronofogdemyndigheten i Stockholm om Jyckeberga HB:s försättande i konkurs. Som grund för sin ansökan åberopade staten att Jyckeberga HB var restfört för skatter och avgifter om sammanlagt 60 319 kr och att bolaget vid utmätning befunnits sakna tillgångar till full betalning av skulden.

Vid sammanträde vid tingsrätten i konkursfrågan bestred Jyckerga HB statens yrkande på den grunden att den åberopade skulden, då uppgående till 84 521 kr, var fiktiv och berodde på en skönstaxering. Krister ~~██████████~~ betalade 79 320 kr kontant till statens

Dok.Id 670378

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-700 34 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	08-21 93 27	måndag – fredag 09:00-11:30 12:30-15:00

företrädare och uppgav att bolaget skulle lämna in deklARATIONER till Skatteverket. Jyckeberga HB medgavs uppskov med prövningen av konkursansökan till ett nytt sammanträde som sattes ut en vecka senare.

Vid tingsrättens andra sammanträde i ärendet den 24 februari 2005 inställde sig inte någon företrädare för Jyckeberga HB. Statens företrädare uppgav att skulden den dagen uppgick till 5 213 kr och tingsrätten försatte Jyckeberga HB i konkurs. Konkursbeslutet upphävdes av hovrätten en månad senare eftersom utredningen visade att Jyckeberga HB två dagar före konkursbeslutet hade betalat konkursfordringen sånär som på 11 kr. Staten hade visserligen i hovrätten åberopat ytterligare skattefordringar på 67 647 kr, men hovrätten konstaterade att insolvenspresumtionen i 2 kap. 8 § konkurslagen inte längre var tillämplig och att staten inte hade visat att Jyckeberga HB var på obestånd.

Genom det överklagade beslutet fastställde tingsrätten konkursförvaltarens arvode till 12 250 kr, varav 9 800 kr för arbete, och lämnade tingsrätten Jyckeberga HB:s begäran att konkurskostnaderna skulle bäras av staten utan avseende.

Yrkande m.m. i hovrätten

Jyckeberga HB har yrkat – som det får förstås – att hovrätten skall besluta att konkurskostnaderna skall bestridas av staten, eftersom konkursen orsakades av statens – genom kronofogdemyndighetens och tingsrättens – oriktiga handläggning.

Skatteverket har bestritt ändring.

Målet föredras och hovrätten fattar följande

BESLUT (att meddelas 2006-10- 24)

Skäl

Av de lagrum som tingsrätten hänvisat till i sitt beslut – 2 kap. 25 § och 14 kap. 2 § konkurslagen – framgår att konkurskostnaderna skall utgå ur konkursboet även i de fall när konkursbeslutet upphävts av högre rätt. Bestämmelsen i 17 kap. 3 § andra stycket konkurslagen, som innebär att den borgenär vars ansökan lagts till grund för konkursbeslutet i vissa fall skall ersätta gäldenären för konkurskostnader som utgått ur boet är inte tillämplig i förevarande fall, eftersom bestämmelsen trädde i kraft först den 1 maj 2005 och inte gäller när konkursbeslutet fattats före detta datum.

Frågan om ansvar för konkurskostnader när konkursbeslut upphävts av högre rätt har varit föremål för prövning vid flera tillfällen.

Högsta domstolen beslutade i rättsfallen NJA 1998 s. 214 att staten skall svara för konkurskostnaderna i ett fall när ett konkursbeslut undanröjts på grund av grovt rättegångsfel. I det målet var konkursgäldenären inte rätteligen delgiven kallelse till sammanträdet vid vilket konkursansökan prövades. Högsta domstolen konstaterade att bestämmelsen i 14 kap. 2 § konkurslagen om konkursboets kostnadsansvar får anses bygga på förutsättningen att konkursgäldenären har haft möjlighet att i normal ordning framställa invändningar mot konkursansökningen och utföra sin talan i konkursärendet. När gäldenären till följd av ett grovt rättegångsfel berövats dessa processuella rättigheter kunde bestämmelsen om konkursboets primära ansvar för konkurskostnaderna inte vinna tillämpning, varför staten fick svara för dessa. Svea hovrätt kom till samma slut när ett konkursbeslut upphävts sedan det visat sig att någon utomstående gett in en konkursansökan i gäldenärens namn men utan dennes vetskap (RH 2004:14). I rättsfallet NJA 2003 s. 248 fann Högsta domstolen däremot att konkursboet skulle svara för konkurskostnaderna, trots att konkursbeslutet hävts efter resning sedan skattemyndigheten undanröjt skönsmässigt påförd skatt som legat till grund för konkursansökan.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fann i målet Stockholms försäkrings- och skadeståndsjuridik AB mot Sverige (ECHR 38993/97), att Sverige, genom att ha ålagt ett konkursbo att betala konkurskostnaderna när konkursbeslutet upphävts av högre rätt, brutit mot artikel 1 – skydd för egendom i tilläggsprotokoll (d. 20 mars 1952) till konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. I det fallet hade underrätten inte gjort sig skyldig till grovt rättegångsfel när den försatte gäldenären i konkurs, utan det var frågan om en insolvensprövning utifrån en bedömning av utgången i en pågående tvist. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna konstaterade att det inte fanns någon indikation på att gäldenären genom sitt agerande bidragit till konkursbeslutet och fann att berövandet av gäldenärens egendom för täckande av konkurskostnaderna inte var proportionerligt i förhållande det allmänna intresset i fallet. Detta domstolens avgörande föranledde införandet av den tidigare nämnda kostnadsfördelningsregeln i 17 kap. 3 § andra stycket konkurslagen.

Förevarande mål är, enligt hovrättens mening, inte jämförbart med de två fall med tämligen särpräglade omständigheter när staten i stället för konkursboet, enligt nyss refererade domar i Högsta domstolen respektive hovrätten, har fått stå kostnaderna för konkursen. Konkurskostnaderna i detta fall kan, enligt hovrättens uppfattning, inte åläggas staten på något av de skäl som domstolarna grundat sina beslut på i de refererade fallen. Fråga är dock om det, i likhet med målet Stockholms försäkrings- och skadeståndsjuridik AB mot Sverige, strider mot de mänskliga rättigheterna – närmare bestämt mot egendomsskyddet – att ålägga konkursboet ansvar för konkurskostnaderna när konkursbeslutet upphävts av högre rätt.

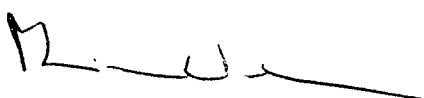
Av förarbetena till bestämmelsen i 2 kap. 25 § konkurslagen framgår att regeln syftar till att förmå gäldenären att redan vid tingsrätten göra allt för att undvika ett konkursbeslut (se prop. 1986/87:90 s. 206 f). I NJA 1998 s. 214 föranledde det grova rättegångsfelet att gäldenären inte haft möjlighet att agera för att förhindra ett konkursbeslut, eftersom delgivningen inför sammanträdet i konkursärendet varit bristfällig. Även av utslaget i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter framgår att vikt lagts vid konkursgäldenärens eget agerande.

Den skuld som låg till grund för konkursansökan i förevarande ärende bestod av skönstaxerade skatter och avgifter. Bolaget betalade konkursfordringen, med ett mindre undantag, två dagar innan ett beslutat uppskov i konkursärendet gick ut. Ingen företrädare för bolaget inställde sig till sammanträdet där konkursfrågan skulle avhandlas och såvitt framkommit kontaktade bolaget över huvud taget inte domstolen oaktat att domstolens kallelse till sammanträdet måste anses ha gällt till dess annat meddelades. Även om konkursbeslutet sålunda var felaktigt och sedermera upphävdes av högre rätt kan Jyckeberga HB:s agerande, enligt hovrättens mening, inte sägas ha varit utan betydelse för utgången i konkursärendet vid tingsrätten. Hovrätten finner mot denna bakgrund att det inte heller kan anses vara ett brott mot europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna att ålägga Jyckeberga HB:s konkursbo betalningsansvar för konkurskostnaderna i ärendet. Tingsrättens beslut skall därför stå fast.

Slut

Hovrätten lämnar Jyckeberga HB:s överklagande utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga
Överklagande senast 2006-11-21

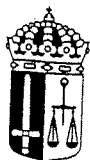
Marianne Wasteson

Prot. uppv./

06.10.24

plu

SVEA HOVRÄTT

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga

Den som vill överklaga hovrättens avgörande skall göra detta genom att skriva till Högsta domstolen.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till hovrätten. Den skall ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av det överklagade avgörandet.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen skall pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast

1. om det är av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen
2. om det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag och nummer för avgörandet),
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
4. varför klaganden anser att avgörandet skall ändras,
5. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas,
6. de bevis som klaganden åberopar och vad han vill styrka med varje bevis.